

MACEDONIAN / MACEDONIEN / MACEDONIO A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A

Коментирајте еден од следниве извадоци:

1 (а)

- Децата од мојата улица синот на проучениот кројач го викаа Лале будалата. Јас не. Мајка ми мошне строго велеше дека господинот Марко, мајсторот, не го заслужил тоа. Човекот пише подобро од инфекцијата. Како вглавува ракав! Па кога ќе им даде фазон на реверите...А како одзема во
- 5 струкот! Перфектно!
Најголема несреќа за родителите е болеста на децата.
Не смеам да го викам кутрото дете така.
А Лале умееше со крената глава да мине покрај нас кога си игравме во маалото. Момчињата почнуваа со скандирањето Ла-ле бу-да-ла-та, а тој, ако
- 10 се изземе расчепената, лигава уста, не одминуваше со речиси разумно лице.
Се знаеше дека ќе ни го покаже јазикот доколку сигурно прегрнат ја минува улицата со мајсторот Марко.
Мајсторот ми сопи само две детски палта. Потоа веќе не сакав да одам кај него. Најверојатно, сега се сеќавам, со насмевка! Затоа што Лале, божем се
- 15 криеше зад кројачката кукла, зад параванот каде муштериите се пресоблекуваа, се смееше будалесто поканувајќи на игра. Јас исплашено го тргав погледот, трепкајќи молезливо кон мајка ми која немаше очи за ништо друго освен за брусните и за должината на работ од палтото што го премерува вртејќи се во огледалото. ...
- 20 Во малиот дуќан се уште се симнуваше низ две скалички.
Мирисаше на густа пареа-што ја испушта влажната ткаенина под пеглата. Свечено се ракувавме со мајсторот. Лале со сантиметарот околу вратот стапна низ пердето на параванот. Се ракуваме и со него.
Мајка ми низ тиради за некогашната мода и за секогашната уметност на
- 25 мајсторот кажува што сакам.
Јас молчам. И по благо речената наредба со која мајсторот го поттурнува Лале кон мене.
За миг е исплашен, со затегнат лак од образот до вилицата. Устата му затреперува отворајќи широка насмевка.
- 30 Морници ме полазуваат. Ги кревам исплашено рамениците.
Тој, непотребно за ритуалот на мерењето, за миг ме допира влевајќи ми чуден мир.
Потоа, сосема сериозното мерење со сантиметарот се престорува во старата игра. Криенката на која ме поканувал продолжува. Овојпат се согласувам.
"Игра"

од Јадранка Владова

Воден Знак, 1990

- Разгледајте го односот на раскажувачот кон нејзината мајка.
- Опишете ја психолошката состојба на авторката-раскажувач.
- Прокоментирајте го значењето на цитатот - "Криенката на која ме поканувал продолжува. Овојпат се согласувам."
- Разгледајте го третманот на детството во извадокот.

1(b)

Молба

Денес, кога сонцето црвено зајдува,
а небото личи на црвена кошула
денес, кога светот е толку литав,
и смртта немила отсекаде кани,
5 те молам, дојди кај мене,
знај дека сум тажен
и во душата некаков хаос
ми се вовлекува,
а во срцето надојдува
10 жестока болка.

Те молам, дојди кај мене,
јас не сум повеќе горд и самоуверен,
и не патувам во светот на вселената,
мене нова светлина ме грее,
15 и тих сум некако, спокоен, одмерен.
Зраците на твојот смев
нека ја пресечат темнината
на ѕвездената ноќ
што ќе гледа во нашиот прв грех
20 за да ја донесе својата моќ
и своето повторно заборавање.

Те молам, дојди кај мене,
денес,
кога згаснува
25 тој мртов ден.

Црвена Пролет, од Ацо Караманов, 1984

- Коментирајте го стилот на песната.
- Прокоментирајте го значењето на цитатот - "јас не сум повеќе горд и самоуверен, и не патувам во светот на вселената."
- Разгледајте го третманот на љубовта во песната.
- Прокоментирајте го насловот на песната - "Молба".

В

Напишете есеј на ЕДНА од следниве теми. Вашиот одговор треба да се заснова на барем две од проучените дела наведени во Третиот дел. Дозволено е споменување и на други дела но тие никако не смеат да ја чинат суштината на вашиот одговор.

2. Споредете го третманот на природата или натприродна средина во две од делата кои сте ги изучувале.
3. Во колкава мера и на кој начин љубовта или омразата ги управува постапките на ликовите во делата кои сте ги изучувале?
4. Споредете го авторовиот однос кон техничкиот прогрес или современата цивилизација во делата кои сте ги проучиле.
5. "Ликовите во литература можат да бидат моќни или слаби, одлични или одвратни, но тие секогаш мораат да бидат убедливи." Зошто некои ликови се убедливи? Илустрирајте го ова од делата што сте ги изучувале.
6. Да ли задоволството на читателот на литература зависи од среќното решение на делото? Кажете зошто Вие ги се согласиле или не, дискутирајте врз основа на две или повеќе дела кои сте ги прочитале.